

İnsanın varlığı konusundaki en temel sorun, insanın sorumluluğu sorunudur. Bir Müslümanın bakışıyla ifade edersem; dünyada Allah'ın düzeni mi hükmeder yoksa insan mı sorumludur ve dünya düzenini kuracaktır?

Allah'ın düzeni ve insanın dünyada düzeni kurması birlikte bir seçim değil bir olgu olarak tüm mahlukatın önüne konulduğunda Şeytan itiraz etti. Şeytan, insanı kendinden daha hakir görerek tüm alemlerde yalnız Allah'ın düzeninin hükmedeceğini dolayısıyla insanın dünyada düzen kuramayacağını ileri sürdü. Melekler tüm alemlerde ölçümler yapıyor ve Allah'ın emrettiği biçimde düzeni işletiyordu. Şeytan, dünyada insanın düzen kurması yerine, tüm meleklerin en gelişkini olan kendisinin Allah'ın düzenini işletmesinin uygun olduğunu belirterek Allah'a karşı çıktı. Allah, dünyada düzeni insanın kuracağını bildirip tüm meleklerin ona tabi olup onun önünde secde etmesini emretti. Şeytan reddetti ve lanetlendi.

Dünyada insanın düzen kuramayacağını ileri süren, lanetlenmiş Şeytan gibi düşünür. Allah'ın düzeni, insanın sorumluluk alanının dışında kalır; Allah, insanın yaptıklarından bağımsız olarak her şeye zaten hükmeder. İnsanın sorumlu olduğu dünyada kendi düzenini kurmaktadır.

Tarihe baktığımızda da durum çok açıktır. Allah'ın düzenini kurmayı görev edinenler, hır gürc çıkarıp düzensizliğin kaynağı oldular. Her türlü kötülük onların başlarına geldi ve onlardan yayıldı. Buna karşı, dünyada insanın düzenini kurmaya çalışanlar, hep ilerledi. Bugün de durum budur.

İnsan, ölçümler yapıp dünyayı düzenleme yolunda ilerliyor. Meteorolojide, daha elli yıl öncesinde her şey insana kaotik gözükürken bugün ufak da olsa düzenlemeler yapabilecek duruma geldi. Yeraltının tektonik durumu için de bu geçerlidir. Her alanda durum aynı değil mi? Tek başına yapay zeka ve robotlardaki gelişmeler, insanın yoksunluk ve yoksulluğu neredeyse toptan kaldırma, dünyada cenneti kurma umutlarını her geçen gün biraz daha artırmıyor mu?

Hal bu iken Allah'ın düzenini kuracağım diye tutturup Şeytan'a eşlik edenler, kahredici bir

düzensizliğin içinde buluyorlar kendilerini. Halbuki görüldüğü kadarıyla gönencilik bir dünya düzenini kurmaya çalışan insanlara ibadet denilen biçimselliklere uymasalar bile hatta Allah'ı tanımasalar bile Allah yardım ediyor. Belli ki ibadetin aslı din diye dayatılan o davranış ve görünüş kalıpları değil, dünyada insanın düzenini kurmaya çalışmaktır.

İbadet denilen davranış ve görünüş kalıpları, Allah için değildir; cahillerin cehaletlerinin karanlığında yollarını kaybetmemeleri içindir. Dinin temeli, cahilin dinsel pratiklerinde kendini dışa vurmaz, alimin imanında gizlidir. Cahillerin ibadet dediklerinin sırrı vardır; o sırta ulaşana kadar terk etmemeleri gerekir ama bu cehaletleriyle kimseye bir şeyleri öğretmeye, dayatmaya da kalkmamaları gerekir. Cahil demişken, cahillerin en karanlıkta kalmış olanlarının kendilerine "kitap yüklü eşek" nitelendirilmesi yakıştırılan güya din alimleri olduğu da gözden kaçmamalıdır.

İnsan, Allah izin verirse Allah'ın varlığını her koşulda hisseder ve hamdeder ama yukarıda dile getirdiklerimi açıklıkla gördükten sonra dünyayı dinsel bir zihinle anlamaya ve anlatmaya çalışmak olmaz, bunu seküler bir zihinle ve bilimsel bir biçimde yapmak gerekir. İşte ben bu yolda ülkemde gönencin nasıl kaçtığını inceledim ve sonuçlarını bir kitapta topladım. Yazması benden, alıp okuması sizden.